

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

Allerzielen

Uit de Schriftteksten maakte Paul Kevers een keuze. Mogelijk worden in uw parochie andere teksten voorgelezen.
Jesaja 25, 6a.7-9 • Psalm 23 • Apokalyps 21, 1-5a.6b-7 • Lucas 23, 44-46.50.52-53; 24, 1-6a

In de palm van Gods hand

DE EVANGELIELEZING voor de eucharistieviering op Allerzielen bevat gedeelten uit de laatste twee hoofdstukken van Lucas: het verhaal van Jezus' dood en graflegging, en het verhaal over de vrouwen die op paasochtend naar het graf gaan en daar de boodschap van de verrijzenis vernemen.

Jezus sterft sereen, met een gebed op de lippen: „Vader, in uw handen beveel ik mijn geest.” Jozef uit Arimatea zorgt ervoor dat Jezus een waardige begrafenis krijgt. De apostelen hebben Jezus bij zijn arrestatie in de steek gelaten, maar de vrouwen die Hem van in Galilea waren gevolgd, zijn er wel bij, wanneer Jezus sterft en begraven wordt. Na de sabbat gaan zij op weg naar het graf, om Jezus' lichaam te balsemen. Dat is alles wat zij voor hun dode meester nog kunnen doen.

Nochtans zijn er tekenen van nieuw leven: de eerste dag, de vroege ochtend, de weggerolde steen. Maar de vrouwen begrijpen die tekenen nog niet. Jezus is dood en begraven, en zij gaan binnen in het graf, de plaats waar de dood regeert. In plaats van het lichaam van Jezus treffen zij er twee mannen in een stralend wit kleed aan, boodschappers van God, die hun de verrijzenis aankondigen: „Wat zoekt ge de levende bij de doden? Hij is niet hier, hij is verrezen.”

Zoals de vrouwen op paasmorgen op weg gingen naar het graf van Jezus, zo bezoeken velen deze dagen het kerkhof, de laatste rustplaats van hun geliefde doden. Wij gedenken hen die ons zijn voorgegaan, en beseffen wellicht meer dan anders dat de dood ons allemaal vroeg of laat te wachten staat. De liturgie van Allerzielen brengt daarbij een tweevoudige boodschap. De dood wordt ernstig genomen. Maar de dood heeft niet het laatste woord.

De dood wordt ernstig genomen. In de Schrift wordt de dood niet ontkennd of verdrongen. Mensen sterven zoals de dieren, zij keren terug tot stof, zegt Prediker (3, 19-20). „Mensen – hun dagen zijn als het gras, zij bloeien als bloemen in het open veld; dan waait de wind, en ze zijn verdwenen en niemand weet waar ze hebben gestaan”, zingt de dichter van Psalm 103. In de evangeliën wordt de dood van Jezus onverbloemd beschreven. Zijn lijk wordt van het kruis afgenomen en in een graf gelegd. Jezus is de weg van al het aardse gegaan, hij is in alles aan ons gelijk geworden. Maar de dood heeft niet het laatste woord. In Israël is het besef gegroeid dat Gods liefde en trouw over de dood heen reiken. „Maar duren zal de liefde van God voor allen die zijn verbond bewaren, zijn woord behartigen en het volbrengen”, aldus het vervolg van dezelfde Psalm 103. „Al moet ik het duister in van de dood, ik ben niet angstig, U bent toch bij me” (Psalm 23, de antwoordpsalm in de eucharistieviering). Niemand valt, of hij valt in Gods handen. „Al zou een moeder haar kind vergeten, Ik vergeet u nooit; in mijn handpalm heb Ik u geschreven” (Jesaja 49, 15-16).

God laat zijn rechtvaardigen niet in de steek, zeker niet hen die omwille van hun geloof en hun trouw de marteldood stierven (zie Tweede Boek Makkabeeën 7, 9-29; Daniël 12, 1-4; Wijsheid 3). „Vader, in uw handen beveel ik mijn geest”, bidt Jezus vlak vóór zijn dood. God heeft Jezus, de Rechtvaardige bij uitstek, niet in de dood achtergelaten. In het graf, de plek van de dood, vernemen de vrouwen de boodschap van het leven. Dat Jezus leeft bij God, hebben zijn leerlingen nadien in vele tekenen ervaren.

Dit is een boodschap van hoop, wanneer we vandaag onze doden gedenken en met onze eigen dood worden geconfronteerd. De dood is een ernstige, onoverkomelijke realiteit die wij ten volle onder ogen moeten zien. Maar de dood heeft niet het laatste woord. Onze namen staan voor altijd geschreven in de palm van Gods hand. Over een leven na de dood kunnen wij slechts in beelden spreken, zoals de Schrift doet: een feestmaal op Gods heilige berg (eerste lezing), een nieuw, hemels Jeruzalem (tweede lezing). Beelden zijn betrekkelijk. Maar de hoop, dat de God van het leven ons in het uur van onze dood getrouw zal zijn, is sterker dan elk beeld.

PAUL KEVERS

ALLERZIELEN 2 NOVEMBER 2008

Uit de Schriftteksten maakte Paul Kevers een keuze. Mogelijk worden in uw parochie andere teksten voorgelezen.

Eerste lezing *Jesaja 25, 6a.7-9*

In die dagen zal de Heer der hemelse machten voor alle volkeren op deze berg een gastmaal aanrichten. Op deze berg zal Hij de sluier verscheuren die over de volkeren ligt, en de doek die uitgespreid ligt over alle naties. De Heer zal voor immer de dood vernietigen.

Hij zal de tranen van alle gezichten afwissen, en de schande van zijn volk wegnemen van heel het aardoppervlak. Want zo heeft de Heer besloten. Op die dag zal men zeggen: „Dat is onze God op wie wij hoopten. Hij heeft ons gered. Dit is de Heer op wie wij ons vertrouwen hadden gesteld: laat ons jubelen en ons verheugen in de redding die Hij ons bracht.”

Tweede lezing *Apokalyps 21, 1-5a.6b-7*

Ik, Johannes, zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde; de eerste hemel en de eerste aarde waren verdwenen en de zee bestond niet meer. En ik zag de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, van God uit de hemel neerdalen, gereed als een bruid die zich voor haar man heeft getooid. Toen hoorde ik een machtige stem die riep van de troon: „Zie hier Gods woning onder de mensen! Hij zal bij hen wonen. Zij zullen zijn volk zijn, en Hij, God-met-hen, zal hun God zijn. En Hij zal alle tranen van hun ogen afwissen, en de dood zal niet meer zijn; geen rouw, geen geweent, geen smart zal er zijn, want al het oude is voorbij.”

En Hij die op de troon is gezeten, sprak: „Zie, Ik maak alles nieuw. Wie dorst heeft zal Ik te drinken geven uit de bron van het water des levens, om niet, Ik zal zijn God zijn en Hij mijn kind.”

Evangelie *Lucas 23, 44-46.50.52-53; 24, 1-6a*

Het was omtrent het zesde uur; er viel duisternis over heel de streek tot aan het negende uur toe doordat de zon geen licht meer gaf. Het voorhangsel van de tempel scheurde middendoor. Toen riep Jezus met luide stem: „Vader, in uw handen beveel Ik mijn geest.” Nadat Hij dit gezegd had, gaf Hij de Geest.

Nu was er een zekere Jozef, lid van de Hoge Raad, een welmenend en rechtschapen man. Deze ging naar Pilatus en vroeg om het lichaam van Jezus. Na het van het kruis te hebben genomen, wikkelde hij het in een lijkwade. Vervolgens legde hij het in een graf, dat in steen was uitgehouwen en waarin nog nooit iemand was neergelegd.

Op de eerste dag van de week echter gingen de vrouwen zeer vroeg in de morgen naar het graf met welriekende kruiden die zij klaar gemaakt hadden. Zij vonden de steen weggerold van het graf, gingen er binnen maar vonden er het lichaam van de Heer Jezus niet. Terwijl zij niet wisten wat daarvan te denken, stonden er plotseling twee mannen voor hen in een stralend wit kleed. Toen zij van schrik bevangen, het hoofd naar de grond bogen, vroegen de mannen haar: „Waarom zoekt ge de levende bij de doden? Hij is niet hier, Hij is verrezen.”